

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svedčer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jedem mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročne, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od stiče stopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravnost je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnost naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 23-4.

Deželni zbor kranjski.

(I. seja dne 25. januvarja)

Dež glavar Detela je otvoril sejo. Po prečitanji in odobrenji zapisnika zadnje javne in tajne seje so se došle predloge in peticije odkazale prijstojnim odsekom.

Posl. baron Schwiegel je stavil naslednjo interpelacijo:

Mej kranjskimi proizvodi, sposobnimi za izvoz, zavzema les odlično mesto. Zlasti so bile do pred kratkim izvažane deske od bukovega lesa, tavolete, v velikih množinah v Italijo. Avstro-Ogrska je pri zadnjih pogajanjih za trgovinsko pogodbo z Italijo dovolila sosedni državi veliko koncesijo svobodnega uvažanja oranž v našo monarhijo le pod pogojem, da dovoli Italija našim lesnim produktom, kateri se rabijo za spravljanje južnega sadja v zaboje, prosti uvoz v Italijo; samo na ta način se je dobila neka kompenzacija za jako dragoceno koncesijo svobodnega uvažanja oranž v Avstrijo.

Vsled teh pogodbenev dogovorov razvijala se je trgovina s tem izdelki delj časa prav povoljno in izvoz tavolet se je nekako povzdignil. Zadnji čas pa je izvoz naših lesnih produktov v Italijo začel na obžalovanja vreden način pojmati. Uzrok je ta, da severnoameriška konkurenca naš uvoz tavolet v Italijo na najhujši način utesnuje. Severna Amerika je to konkurenco ustvarila na ta način, da je na jedni strani uvozu italijanskega južnega sadja v Zjednjene države samo pod pogojem dovolila carinske olajšave, ako je južno sadovje v zaboljih ameriške provenijencije, na drugi strani pa se uvažajo ti ameriški lesni produkti vsled naše trgovinske pogodbe z Italijo carine prsto v to deželo in se uvažajo italijanske oranže v ameriških zaboljih carine prsto tudi v Avstrijo. Natančno je, da vsled tega naš izvoz tavolet v Italijo znatno trpi in da škodujejo ameriški produkti, katerim smo z naše pogodbo omogočili svobodni uvoz tako v Italijo, kakor v Avstro-Ogrsko, na nepravičen in nevaren način naše produkte na njih naravnem in pogodbeno zagotovljenem trgovšču. Kranjsko zadeva ta situacija posebno trdo in nujno moramo prisiti in pričakovati, da se v tej zadevi dobi hitra in uspešna pomoč, v kar ima visoka vlada brez dvoma na razpolaganje razna prav izdatna sredstva, o katerih ni treba tu razpravljati.

Interpelantje vprašajo visoko vlado:

So li te za izvoz s Kranjskega jako škodljive razmere visoki vladi znane in hočeš priti hitro in uspešno našemu domačemu gozdarstvu in naši industriji v tem oziru na pomoč?

Dež. predsednik baron Hein je odgovoril, da mu je stvar znana, in da je glede nje že interveriral v trgovinskem ministerstvu, da pa ne ve, kaj se ukrene.

Posl. Kalan je interpeliral radi podrtega mostu in slabega stanja ceste v Kovoru blizu Tržiča, na katero interpelacijo je dež glavar Detela takoj odgovoril in obljudil, da pojde deželni inžener na lice mesta.

Posl. Luckmann je poročal o povekšanju in premeščenju hleva v dež. prisilni delavnici in je predlagal, naj se dovoli v to svrhu 1200 gld. — Sprejeto.

Posl. vitez Langer je poročal o proračunu dež. vinarske, sadarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1898. Vsa potrebščina za šolo znaša 7159 gl., pokritje 5120 gld., torej je primanjkljaja 2039 gld.

Vsa potrebščina za gospodarstvo znaša 11.608 gld., pokritje 7500 gld., torej je primanjkljaja 4108 gld. Vsa potrebščina, šolska in gospodarska, znaša 18.767 gld., vse pokritje 12.620 gld., primanjkljaj, kateri je pokriti iz dež. zaklada, znaša torej 6147 gl., za 1825 gld. manj, kakor je bilo prvotno preliminirano.

V debatu so posegli posl. Schweiger, Lenarčič, Povše in baron Schwiegel z raznimi manjšimi nasveti, na kar je zbornica odobrila proračun.

Poslanec dr. Majaron je poročal o prošnji Marjete Ahčin za podaljšanje miločine in predlagal, naj se sedanja miločina 50 gld. podaljša za tri leta. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Emanuela Kovačiča za podaljšanje kvijesciranja in predlagal, naj se za sedaj preko nje prestopi na dnevni red. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Ane Hitti za podaljšanje miločine in je predlagal, naj se miločina 50 gl. podaljša za tri leta. — Sprejeto.

Posl. dr. Majaron je poročal o prošnji primarija dr. vit. Bleiweis-Trsteniškega za remuneracijo za poslovanje v dež. hiršlinci in je predlagal, naj se za čas od 15. sept. 1896. do 15. sept. 1897. dovoli 200 gld. — Sprejeto.

Posl. dr. Majaron je poročal o prošnji dr. Štefana Divjaka za osebno doklado in predlagal, naj se dovoli remuneracija 250 gld., prošnja za doklado pa naj se odkloni. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Jos. Tomazina za dovoljenje provizije in predlagal, naj se prošnja odstopi dež. odboru. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Matije Epiba za zvišanje miločine in je nasvetoval, naj se miločina zviša od 200 gld. na 300 gl., skozi prevzame Štajerska dežela jeden del. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Petra Milka za zvišanje miločine in predlagal, naj se miločina 300 gld. zviša na 348 gld. — Sprejeto.

Posl. Murnik je poročal o prošnji Uršule Zanoškar za podaljšanje miločine in predlagal, naj se prositeljici podaljša miločina 120 gl. za tri leta. — Sprejeto.

Posl. Murnik je poročal o prošnji Albina Adlešča, učenca dunajske obrtne šole, za zvišanje podpore in predlagal, naj se prošnja odstopi dež. odboru. — Sprejeto.

Posl. Jelovšek je poročal o ustanovitvi samostojne občine Štrekjevec in je predlagal, naj se ustanovitev odkloni. — Sprejeto.

Posl. Jelovšek je poročal o volitvi dež. poslanca iz kurijskega posestva in je predlagal, naj se izvolitev barona Friderika Rechbacha odobri. — Sprejeto.

Posl. Povše je poročal o združitvi vasi Hrib s trgom Vrhniko in je predlagal, naj se odobri dolični zakonski načrt in vzprejme resolucija, s katero se naroča deželnemu odboru, naj stori kar treba, da se Vipava uvrsti v skupino notranjskih mest in trgov.

Po toplem priporočilu predloga po posl. Jelovšku je zbornica odobrila zakonski načrt in vzprejela nasvetovano resolucijo.

Posl. Modic je poročal o uvrstitvi občinske ceste Mala Slivica-Dvorska vas-Prodplane v cestnem okraju Velike Lašče mej okrajne ceste in predlagal:

1. V cestnem okraju Velike Lašče se nahaja občinska cesta, katera se pri Mali Slivici od okrajne ceste Velike Lašče-Boke odcepi in drži

čez Dvorsko Vas do stika z deželno cesto Kočevje-Ljubljana pri Podpoljanah, se uvrsti mej okrajne ceste.

2. Izplačevanje občini Sv. Gregor za vzdrževanje ad 1.) imenovane ceste iz deželnega zaklada dovoljene podpore letnih 100 gld. je koncem leta 1898. uvestiti

(Konec pris.)

V Ljubljani, 25. januvarja.

Nesloga mej nemški deželnimi poslanci v Pragi „Deutsches Volksblatt“ poroča, sicer kako previdno, da nemški deželnii poslanci v Pragi niso nič več složni, in da jih le razmere pa terorizem nekaterih prvakov še vežejo skupaj. Zanimanje za praski dogodki pojema mej poslanci, in soboto popoldne, ko bi morala biti seja radi sprejema Bouquoyevega predloga, se je pokazalo, da se je večina poslancev odpeljala preko nedelje domov. Vidi se torej, da so mej njimi samo nekateri bojeviti petelinje, ki zavajajo druge. Tudi Wolf se kako pritožuje, da so nekateri tovarisi radi prepovedi glede burševskih znamenj tako hladni in mirni. Ko je pri seji nemških poslancev radi tega ostro obsojal spatijo nekaterih poslancev, mu je star poslanec odgovoril: Vi, ki ste mlad, lahko storite, kar hočete, a mi starejši se Vam ne pridružimo. Tudi mi smo nasprotniki jezikovnih naredb, kakor Vi, a borimo se z drugačnimi sredstvi. — Posl. Hallwich hoče odložiti mandat, s tem pa izgubé Nemci jednega najboljših soborilcev.

Hrvatska opozicija ima neznosno stališče v zagrebškem dež. zboru. Za najmanjšo stvar izključuje večina opozicionalcev. Na predlog grofa Erdödyja izključena sta bila v soboto dr. Amruš za 30, dr. Mazzura pa za 8 sej. Vsi opozicionalci in posl. baron Rauch so zapustili demonstrativno zbornico in tudi galerijski posetniki so odšli. Opozicija pa vendar noči napraviti Madjaronom in Madjarom veselja, da bi se ne vrnila več, nego hoče vztrajati do zadnjega.

Ogarski mogotci nečajo nikakor odnehati od pomadjarjenja vsega. „Lieb. deutsches Tagblatt“ poroča, da so dobili želeni uradniki v Sibinju ukaz, naj svoja imena pomadjarijo, sicer izgubé službo ali pa pojdejo v pokoj. Vsak uradnik je dobil hkrat predlog za novo ime. — Dvanajst saksonskih gospod je prišlo na Dunaj, da prosijo osebno cesarja, naj ne potrdi zakona, kateri bi pomadjaril krajevna imena na Sedmograškem.

Uboštvo Italije se pokaže vsak hip. Ne le da italijanski delavci ne dobé doma nikakega dela ter da morajo v celih trumah iskati izven domovine z najskromnejšimi ponudbami zasluga, tudi kmetski stan tiči do vrata v bedi. Davki so toliki, da vlada po kmetsih najstrašnejše beraštv, katero povzroča razne nemire in vstaje. Radi draginje kruha so se pripetili na raznih krajih Italije nevarni izgredi, katere je moralno dušiti vojaštvo. Narod je napadal in ropal skladišča, da si je utešil lakoto. Kralj Humbert je zategadel izdal dekret, s katerim se italijanska žitna carina od $7\frac{1}{2}$ lir zniža na 5 lir. S tem bo cena kruha vsj nekaj manjša, in ako se sprejme še Luzzattijev predlog, da se za nižje sloje zemljiški davek povsem odpravi, bo delavcem in kmetsom sedanje obupno stanje že izdatno olajšano. Sicer pa ne bo trajalo dolgo, ko bo odmeval po vsej Italiji klic: „Proč s to kamoro!“

Antisemitski izgredi so sedaj na Francoskem na dnevnem redu. Klerikalno časopisje v družbi z vojaškimi lenti bujska in draži občinstvo nečuvemo. Zato pa ima sedaj Pariz skoraj sličnost

z mestom, katero je zasedla sovražna vojska. Močni oddelki pešcev in konjenikov dirajo po paških ulicah, nekatero priv-te hiše pa so podobne vojašnicam. In to vse radi tega, ker nekateri nočejo verjeti v nezmotljivost Dreyfusovih sodnikov. Vlada se upira na vso moč reviziji procesa ter zavrača zahteve, naj izroči dokaze Dreyfuseve krivde javnosti. V zbornici hočejo socialisti in socijalistični radicalci začeti brezobzirno opozicijo proti ministru Melina, ki se vede toli oblastno in sumljivo. V Alžiru pa, kjer antizemlizem že dolgo gospodari, so se dogodili že poulični poboji med židi in antisemiti. Naroč je pobil nekaj židov, razdejal mnogo židovskih prodajalnic in jih izpraznil ter poštel židovske kioske. Vojaštvo je imelo mnogo dela in rabilo je moralo bajonete, da je razgnalo fanatizirane, z bodali in revolverji oborožene antisemite. Nad 200 ljudij je v ječi Ker se antisemitski nemiri pojavljajo tudi po francoskih provincialnih mestih, bi storila vlada, katere stalšč je tako omajano, najpametnejše, ako ugodni želji revolucionistov. Tem dokaže, da nima javno ti ničesar prikrivati, in če se obsočba Dreyfusa potrdi, je njena zmaga toliko večja. Tega mnenja je tudi norveški svetovnoslavni pesnik Björnsterne Björnson, ki je Zoli v dolgem pismu čestital.

Angleška armada se zopet poveča za 15.000 pešcev, moštvo na bojnih ladijah pa se pomozi za 5000 mož. Lani je priraslo k armadi 300 mož. Časopisi prijavljajo različne vesti o povodu, da vojno ministerstvo tako hiti s povisjanjem vojske. Govori se, da se Anglija pripravlja celo za vojno, ki more nastati radi vzhodnoazijskega vprašanja. Feldmaršal Viscount Wolsey je dejal nedavno, da more poslati Anglija nemudoma na dva cela kora izvrstno izvezbanih in oboroženih vojakov v boj.

Dopisi.

Iz Krškega, 20. januvarja. O naši nemški meščanski šoli je bil v javnosti že večkrat govor. Da zopet o njej pred svetom razpravljamo, temu dejajo povod razni faktorji, kateri te šole v najnovejšem času ne morejo na miru pustiti. Ti faktorji pa niso Slovenci, čeprav jo oni vzdržujejo. Čisto slovenski šolski okraj krški se namreč javno ne pritožuje, da mora za nemško šolo na leto čez 4000 gld. plačevati, čeprav je ona obiskovana le od kacih 40 učencev, ki so doma v tem okraju. Osiali so namreč Štajerci ali v drugih okrajih doma. Pritožujejo se Slovenci radi tega ne, ker se jo bili oni sami pred 20 leti pod vodstvom odličnih domoljubov radovoljno sprejeli iz rok vlade in iz bogatih rok velikega dobrotnika krškega mesta, sicer pa velikoga nemškega pristaša Slovenci se nad to šolo tudi radi tega ne pritožujejo, ker se nemškega jezika, ki se v tej šoli v prvi vrsti uči in učiti mora, samo na sebi ne branijo, da le učitelji nemških šol v svoji službi in zunaj svoje službe nemškega duha ne razširjajo. Ker pa učitelji te šole tega ne storijo, ker je to zoper njih politično prepričanje in zoper avstrijski duh, zoper avstrijsko domoljubje, zato so pa vedno nadlegovali od nemških uradnikov in nemških nadzornikov, katerih je na Kranjskem veliko preveč, kakor jih je treba, in kateri kažejo v novejšem času nekakšno nemško nacionallno mišljenje. Ko je v Winklerjevi dobi vodil okrajni glavar Weiglein naše šolstvo in tudi nemško meščansko šolo, mirovalo je narodno vprašanje. Okrajnemu šolskemu nadzorniku Gabršku je celo dovolil, da sme uradovati nekoliko tudi v slovenškem jeziku. Vsed tega je tudi meščanska šola, na kateri je vedno bil nemški učni jezik, — kolikor je pač to pri slovenskih otrocih mogoče — smela nekoliko slovensko uradovati. Pod vodstvom glavarja Weigleina se je tudi c. k. okrajni šolski svet uspešno branil nasproti vladu, ki je ponujala nemškega nadzornika za našo nemško meščansko šolo, ker se je bal, da ne bi z nemškim nadzornikom prišel preprič v krške šolske razmere. Ta bojazna je bila opravičena. Prišel je pa za njim nemški glavar baron Schönberger. Ta je upelj l nemško uradovanje s šolskimi vodstvi, pod nadzornikom Gabrškom le nekoliko, pod nadzornikom Šestom popolnoma. To sta bila pa nadzornika slovenskih šol. Za nemško meščansko šolo pa je prišel najprvi nemški nadzornik Knapitsch za njim pa Benda. Da je meščanska šola nemška, ti gospodje niso mogli tajiti. Teda peklo jih je, da ni v njej nemškega duha, kakor se je britko pritoževal proti nadzorniku Gabršku glavar baron Schönberger, rekši: „Freiheit ist die Schule deutscher, aber der richtige Geist fehlt“. Kakoršnega duha si je želel, tega si nasproti slovenskemu nadzorniku ni upal povedati; a gotovo ga je dal nemškemu nadzorniku Knapitschu, ki je bil takega naročila zelo vesel, da naj nemška šola tudi nemški duh goji; kajti Knapitsch je ravnatelju rekel: „In diesem Prachtgebäude könnten Sie viel für das Deutschtum leisten!“ Tako naročilo je utrgnil Knapitsch dobiti še tudi na višjem mestu; kajti ondu so se baje tudi bali, da ne bi

nemška meščanska šola slovenskih „narodnjakov“ (!) izrejala. Smešno! Temu nemškemu nadzorniku Knapitschu in njegovemu nasledniku Bendi je še tista trohica slovenštine, ki je na tej šoli (2 do 3 ure na teden) na potu bila; prvi je očital učiteljn, zakaj uči otroke težka (?) slovenska pravila (na pr. raba genetiva v mikalah stavkih mu je bila težka reč); drugi se pa za slovenščino sploh še nič zmenil ni. Obema pa so se celo gable latinske črke, ki se včasih za izpremembo in radi potrebe rabijo pri nemškem pravopisu. Nasprotno so pa nemški pedagogiški listi, ultra nacionallni nemški listi tem ljudem na srce prirasli. Na mizi učiteljske knjižnice sta videla n. pr. poleg drugih listov tudi „Den österreichischen Schulboten“ ali pa „Zeitschrift für das österreichische Unterrichtswesen“, kateri slednji list celo ministerstvo priporoča. Teh slednjih listov pa nadzornika Benda in Šest nista priporočala, pač pa ekstremno nemško nacionallni list „Deutsch-Österreichische Lehrerzeitung“. Tej nemški propagandi se pa učiteljstvo in posebno ravnateljstvo meščanske šole upira. Ta upor ga pa drago stane. Ukor je ukor prihaja od šolskih gospok. Jedina šolska inštanca pa, ki bi se protivila nemškemu duhu, je pri nas krajni šolski svet, ki je avtonomen. Zdaj pa hočejo baš tisti nemški uradni faktorji, katere smo po zasluzenju in po resnici opisati, še krajnemu šolskemu svetu vso oblast čez meščansko šolo vzeti. Tukaj se bodo pa opelki. Če jim je povsodi gladko šlo, tukaj so naleteli; kajti v tko važnih zadevah ne gre zoper jasne še delželin in državnih zakonov postopati, samo, da bi se maščevali nadučitljivi, ki hočejo Slovenci in Avstriji ostati, ne pa Nemci ali slovenski renegati postati, v šoli avstrijski, ne pa nemški duh gojiti, dokler v Avstriji živijo.

Slovenska Matica.

CXIII. odborova seja dne 19. januvarja 1898. I.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik); dr. H. Dolenc; P. Grasselli; A. Koblar; A. Krčič; dr. J. Lesar; M. Pleteršnik; dr. L. Požar; dr. J. Staré; J. Sušnik; J. Sabič; A. Tavčar; J. Vavriš; Fr. Wiesenthaler. V. Zupančič in dr. J. Zupanec (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 17.

Predsednik proglaši sklepčnost, pozdravi navzočne, otvari sejo in da besedo zapisnikarju.

Zapisnika o CXI. redni in CXII. izredni odborovi seji, overovljena po predsedniku in odbornikih dr. Požaru in Sušniku, se odobrita brez ugovora.

Na ogled so zapisniki o sejah gospodarskega odseka z dnem 19. avgusta in 6. decembra, in pa zapisnik o seji književnega odseka z dnem 17. januarija.

Overovateljema današnjemu zapisniku nominuje predsednik odbornika ravnatelja Šubicu in nadzornika Zupančiča.

Dne 4. julija lani je odkrilo slovensko učiteljsko društvo v Podbrezu na Gorenjskem pokojnemu Andreju Praprotniku na rojstni hiši in dne 8. septembra pokojnemu Ivanu Tomšiču na njegovem rojstnem domu na Vinici spominsko ploščo. Obeh slavnosti udeležila se je tudi Matica; pri prvi sta jo zastopala odbornik Žumer in tajnik, pri drugi učitelj Gangl.

Dne 28. julija je umrl notar Janko Kersnik, Matičin odbornik, ustanovnik in poverjenik. Matica je izrazila njegovi vdovi pismeno sožaljenje, položila na krsto venec s trakovi in bila pri pogrebu na Brdu zastopana po predsedniku in odborniku ravnatelju Senekoviču. Njegove čestice na Dunaju, praznujoče dne 6. decembra Kersnikove večer, pa je brzjavno pozdravila.

Starosti odborovemu, odborniku dr. Jerneju Zupancu, je povodom odlikovanja z naslovom ces. svetnika čestitala pismeno.

Po isti poti se je spomnila „Glasbene Matice“, katera je dne 8. decembra praznovala 25letnico svojega obstanka s slavnostno sejo v „Glasbenem“ in s slavnostnim koncertom v „Narodnem domu“, vabeca tudi svoje odborneke k slavnostni seji.

Predsednik se zahvali odbornikom Grasselli, Koblarju, dr. Požaru in Rutarju, ki so kot člani ožrega odseka veliko pripomogli, da se je Kopitarjeva slavnost dne 12. oktobra v Ljubljani tako častno praznovala in dostojo izvršila; končno zahvali vse one, ki so k temu sploh kaj pripomogli.

Na znanje se vzame, da je sprejela Matica knjižno zvezo s poljskim društvom „Towarzystwo Ludoznanze“ v Lvovu.

Matica je izgubila v zadnji dobi več ustanovnikov in poverjenikov: umrli so poleg notarja Kersnika, župnik dr. Lipold, Oblak, Drčar in Pogačnik, dekan Stariba, kanonik Hofstetter in zasebnik Navratil. (V znak sožalja se odborniki dvignejo iz svojih sedežev.)

Sklene se, da se Matica, ki je povabljena na praznovanje tisočletnice Pavla Diakona v Starem mestu na Furlanskem meseca septembra 1899., te slavnosti, ako bodo možno, primerno udeleži.

Po kratkem razgovoru se reši več gospodarskih vprašanj, ki se tičajo hišnih in tiskarniških zadev.

Odobré se nagrade pisateljem, korektorjem in urednikom društvenih knjig za l. 1897 neizpremenjene, kakor jih je nasvetoval književni odsek.

Te dni prične „Matica“ z razširjanjem. Državenki prejmo za leto 1897. po sedem knjig v obsegu 91 pol, in sicer: 1. Letopis za l. 1897; uredil prof. A. Bartel. 2. dr. K. Glaser: Zgodovina slovenskega slovstva. III. del. 2. zvezek. 3. dr. K. Strekelj: Slovenske narodne pesni. III. snop. 4. S. Rutar: Trst in Istra. II. del. 5. Zabavne knjižnice X. zvezek: Trojka-Povest. Spisal dr. Fr. D. 6. J. Šubic: Elektrika. I. del. 7. Ant. Knezove knjižnice IV. zvezek. Uredil predsednik. Knjige prejmo le oni društveniki, ki so udnino za l. 1897. poravnali.

Ker se je za „Slovenski zemljevi d slovenskih pokrajin“ dozaj prijavil šele 1442 naročnikov, torej še ne prav polovica za izdavanje in zlaganje potrebaščega števila, je pozv ponoviti in se zategadelj vsi poverjeniki, ki nabiralnih pol še niso poslali, naprosijo, da storé to kuhal.

Naznanje se vzame, da „dr. Kosovo Vzgojeslovje“, društvena založna knjiga ni dobilo aprobacije za šole, baje, ker sloni na Herbartovi pedagogiki. Čadno je, da se Sindnerjeva knjiga, po kateri je Kosovo „Vzgojeslovje“ poslovenjeno, sme še nadalje rabiti kot učna knjiga, nje slovenski prevod pa ne, in da se temu očitajo Sindnerjeve napake. Sklene se to knjigo vsako leto podarjati interesovanim krogom kot učno pomagalo.

Društvo je prejelo jako veliko prešenj od društev, zavodov in posameznikov za podaritev založnih knjig, katerim se je redno ustrezovalo. „Matica“ so došle na te podaritve ustne in pismene zahvale.

Veliko se je izpremenilo mej poverjenstva in iščtom: Nove poverjenke so dobre Brezce, Draga Loški potok, Šmarje pri Jelšah, Medvedje, Mlaka, Postojna, Brdo in Borovnica; spojili sta zopet poverjeništvo: Kotlje in Piberk v jedno poverjenstvo; novo poverjenstvo se snuja za Unec in Rakov.

Društvo je pristopilo od zadnje redne seje 245 letnika; za l. 1897. jih je platala 2525, za 1896. leto pa 2461. — Kot marljivi poverjeniki so se odi kovali posebno gg. Andoljšek v Dragi, Eller na Žilji, Jane v Braslovčah, Kalan v Krškem, Lapanja v Kobaridu, Schwentner v Bežicah, Markošek v Mariboru, Gomilšek v Jarenji, Abram v Gorici, „Slovenija“ na Dunaju, dr. Glaser v Trstu in dr. — s tem, da so „Matica“ pridobili včnovih udov.

Knjižnici je prirasklo od zadnje seje 241 knjig, zvezkov in časopisov; največ ruskih, čeških in slovenskih; petina podarjenih, štiri petne za menjanih.

Voli se pododsek treh odbornikov (gg. Kollar, dr. Požar in Šubic) z načrtom, da razmišljava in poda odboru nasvete o tem, kaj bi bilo storiti z vedno močnejšo narastajočo društveno knjižnico.

Ko se odbor za to odloči, da bodo občini zbor takoj po Veliki noči, zaključi predsednik, ker se nihče več ne oglaši za besedo, sejo ob sedmih večer.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25 januvarja.

— (Regulacija učiteljskih plač.) Na podlagi peticije „Slovenskega učiteljskega društva“ je dež. odbor sestavil regulacijo učiteljskih plač ter ta načrt predložil dež. šolskemu svetu, kateri se je o njem posvetoval v svoji zadnji seji. Po tem načrtu bi regulacija učiteljskih plač, s katero se zajedno uvede osebni razredni sistem mesto krajevnega, veljala kacih 37.000 gld. Deželni šolski svet je na predlog dr. vit. Bleiweisa-Trsteničkega znatno premenil načrt dež. odbora in ga izboljšal v korist učiteljev. Po tem načrtu, kateri je dež. šolski svet soglasno sprejel, bi dobival učitelj I. razreda 800 gld., II. razreda 700 gld., III. razreda 600 gld. in IV. razreda 500 gld., skupni stroški za regulacijo bi znašali kacih 47.000 gld. Ako dež. zbor ta načrt odobri, bodo vprašanje o regulaciji učiteljskih plač ugodno rešeno.

— (Propadajoče slovensko društvo.) Pod tem naslovom sporoča z očividnim veseljem graška „Tagespost“, da je imela družba sv. Mohorja letos samo 71.540 členov, to je za 3687 manj, kakor lani. „Tagespost“ govoriči tudi o družbinem nazadovanju, ki s vrši baje „počasi, a vztrajno“. Iz vsega pa gleda le nemška nevoščljivost in hudobna želja, da bi družba sv. Mohorja res trajno nazadovala. Toda motijo se Nemci! Zadnjeletni nazadek pri Mohorjevi družbi je bil le slučajen in mimo gredo, povzročen po lanskih ujmah in katastrofah. Doslej je družba redno napredovala in to se bode, ako Bog da, godilo tudi v bodoče. Letos je izdala družba izredno krasne knjige, ki so ji najpočtenejša reklama. Zato pa naj rodoljubi agitujejo povišod, da se dvigne društvo zopet do lanskega števila, Slovencem v ponos in korist, Nemcem pa v jezo.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Danes se bode pella opera „Halka“ in sicer zadnji-

krat v tekoči sezoni. Na to predstavo so povabljeni tudi deželni poslanci. V četrtek se uprizori klasična drama „Kovarstvo in ljubezen“.

— (Trgovski klub) priredi kot zaključek svojih plesnih vaj v soboto dne 29 t. m. plesni venček v Koslerjevem zimskem salonu. Godba c. in kr. pešpolka kralj Belgijev št. 27. Začetek ob polu 9. uri zvečer. Vstopnina za gospode 50 kr., dame proste. Vstop je dovoljen le vabljencim proti izkazu vabla, kdor se boče udeležiti in ni bil vabljeno, naj se zgledi osebno ali pismeno pri gosp. I. Jagodiču pri tvrdki A. Schuster.

— (Vojaški izgred) Včeraj zvečer okoli pol devete ure napadla sta dva vojaka 27 pešpolka na Radeckega cesti za novo vojašnico neko žensko, katero sta metala in vlačila po cesti. To je videl Alojzij Ahac in je prišel ženski na pomoč ter potegnil jednega vojaka od ženske, katero je tiščal na tla. Na to prišel je mimo hlapec Franc Gajžar katerega sta vojaka napadla z bajonetom, da je dobil na licu dve rani. Vojaka sta potem zbežala proti sv. Petru cerkvi in sta baje tudi tamkaj napadla nekega moškega z bajonetom. Dva stražnika, ki sta za vojakoma letela, dohitela sta ju na Poljanskem trgu. Jeden vojak je zbežal, druga pa sta stražnika aretovala in peljala v vojašnico.

— (Na semenj) dne 24. januvarja je bilo prignanih 1300 konj, 347 krav, 60 tlet, skupaj 1707 glav. Kupčija je bila živahnna; najbolje so se prodajali voli za rejo, pa tudi d-beli voli; vole za rejo je bil prišel kopovat neki žid. Debele vole so pa močno kupovali mesarji s Tiroškega in s Koroskega, pa tudi domačini. Kupčja s konji in kramami je bila nekoliko slabša.

— (Za rešitev življenja) so dobiči od dež. vlade Anton Böhm, Matej Mandeljc in Blaž Jan nagrade. Rešili so Ivana Erlacha, ki bi bil sicer v blejskem jezeru utonil.

— (Nasa vinska kupčija in umetno vino.) „Kmetovalec“, glasilo c. kr. kmetijske družbe kranjske, je priobčil naslednjini, za klerikalna konsumna društva uprav univitočo sodbo, obsezači članek: Valed tritne uši imajo naši vinčki silno škodo; velika večina vinogradov je opustošena in pridno se delajo novi. Naprava novega vinograda pa stoji zelo veliko. Toda ne samo to; obdelovanje vino gradov se je sploh podražilo, ker so dražje delavne sile, ker je treba trte škopiti, žvepljati itd. Vse to skupaj dela, da so pridelovalni troški vina veliko večji kakor vekdaj in je popolnoma naravno, ako vinček dandanes za svoj pridelek več tirja. On tudi v resnici več dobi, saj moramo priznati, da je tudi pridelek boljši. Prepričani smo, da bo tudi kletarstvo kmalu napredovalo in da bomo imeli še boljša vina. Sedaj je primerno še mlo novih vinogradov, zato ni še veliko vina in zato vsak vinček z lakkoto proda svoj dobri pridelek. Drugače pa bo, če bo več vina in bodo še nadalje ostale sedanje nezdrave razmere. Nezdrave razmere obstojejo pa v tem, da se zadnji čas pri nas po gostilnah potoci silno veliko umetnega vina (petijota, polovine), in sicer pod imenom pristnega naravnega vina. Kar se je pri nas zadnja leta popilo „tirolskega vina“, to je bila sama umetna brozga. Ko se je meseca novembra zastopnik naše družbe pri enketi zaradi zakona o umetnem vnu pri kmetijskem ministerstvu na Dunaju potegel za pristno vino ter zahteval, da petiot ne sme v promet, odgovoril mu je zastopnik tirolske dežele, da ravno kranjska dežela rabi veliko petijota in da kranjski kupci odločno zahtevajo, da se v račun ne sme postaviti beseda „polovina“ ampak „naravno vino“. Iz tega je pošneti, kako se pri nas sleparji z vinom, zlasti na deželi, kajti v Ljubljani pazi precej dobro magistrat in kmalu zaloči sleparje, kakor se je pripetilo v več slučajih zadnje mesece. Na deželi je seveda v tem pogledu slabše, zato mora biti kmetovalcem samih dolžnost, da preprečijo točenje umetnih vin. Kjer je doma vinštvo, tam bodo gospodarji raje pazili, da se ne prodaja umetno vino, kjer pa ni vinštvo, naj pa vse jedno kmetovalci pazijo, da se jim ne prodaja umetno vino kot pristno, ker s tem pomagajo svojim sokmetovalcem po vinorodnih krajih, ob jednem pa varujejo same sebe pred sleparjem in škodljivim vnu, kateri se jim drago toči za pristno vino. Kjer kaže sumen okus ali prenizka cena (pristen tirolec se n. pr. pri nas ne more točiti izpod 48 kr. liter), da vino ni naravno, naj se takoj ovadi županstvu, in če to noče ničesar ukreniti, pa okrajnemu glavarstvu. Tudi okrajnim in distriktnim zdravnikom je dolžnost paziti na take reči, zato se lahko ob prilikah tudi tem taka sumnja pove. Politična oblast je zavezana v sumni kleti vzeti poskušanje od vnu ter jih poslati v preiskavo v c. kr. viško poskušališče v Klosterneuburg. Tam so zelo natančni in kmala najdejo, če ima vino kaj primesi, ki niso v naravnem vnu. Kakor hitro se najde kaj sumnega, dotočno vino konfiskujejo (odvzamejo) in prodajalca občutno kaznujejo. Pozivljamo torej kmetovalce, naj sami v tem pogledu pazijo, ker le na ta način bomo mogli obvarovati naravnemu vnu dobro ceno, kar je neobhodno potrebno, če naj ostane vinštvo dobičkonošno pri sedanjem dragem obcelovanju vinogradov.

— (Delavsko bralno društvo v Idriji) priredi v nedeljo dne 30. januvarja t. l. v pivarni

„pri črnem orlu“ Vodnikovo veselico. Vzpored: 1. V. Parma: „Mladi vojaki“, koračnica, godba 2. E. Titti: Ouverture, godba. 3. H. Volarč: „Solničku“, moški zbor. 4. V. Parma: Pozdrav Gorenškej, valčok, godba. 5. A. Förster: „Kitica slovenskih narodnih pesmi“, mešan zbor. 6. N. N.: „Češki napevi“, potpourri, godba. 7. Dr. G. Ipavc: „Pianinska roža“ moški čveterospev. 8. W. Hajdrh: „Koncertna polka“, godba. 9. A. Förster: „Venec Vodačkovi in na njegu zloženih pesmi“, mešan zbor s spravljanjem godbe. 10. Rossi: Duet iz opere „Campanello“, godba. 11. „En uro doktor“. Burka v jednem dejanju. 12. Ples. Vstopnina za ude 10 kr., za neude 30 kr. Začetek ob osmi uri zvečer.

— (Slovensko bralno društvo v Kranju) priredi dne 30. januvarja t. l. ob 1. uri popoludne v društvenih prostorih svoj redni letni občni zbor s sledenjem vzoredom: 1. Ogovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Vitev novega odbora. 5. Posamezni nasveti in predlogi. 6. Srečkanje časopisov za na dom.

— (Il. bistrško trnovska čitalnica) priredi v nedeljo, 30. januvarja t. l., v prostorih Jelevškove gostilne v Il. Bistrici veselico. Vzp red: 1. Peti pri katerem sodeluje z prijaznosti gosp. Oskar Dev iz Postojne. 2. Šaljiv govor. 3. „Stara mesto mlade“ Veslojgra s sodelovanjem bistrških in trnovskih diletantov. 4. Ples. Svira oddelki reške mestne goščbe. Z četek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina za čitalnične člene 50 kr., za nečlene 70 kr.

— (Kako se je pred 38 leti na Kranjskem uradovalo) Izmej škartiranih aktov nekdajnega c. kr. okrajskega urada v Planini rešil se je dopis nekdanje občne Rakek, ki se glasi doslovno tako le: Na C. k. Pecirks-Amt u Planino Od Gemeinde Forstamt Rakek Sa letega Štefan Godiš R jen u Cerkence Nr. 183 kaiše sdei ustanovane 6 Leit na Rakeke Nr. 30 ustanovane sa Vošenet se je Marijo Stuga Udova sdei ustanovane tude na Rakeke Nr. 21 jen on je Šuštar jen mi Gemeinde me volimo jen ga gor usamemo is tem oršehom kir mi Gemeinde nucamo enga takšnega Antverharje jen mi Gemeinde me Volimo jen ga gorusememmo jen damo od sebe. Rakek 21. Jenner 1861 † Andreja M-kina Gemeinderichter † Tomaž Juvančič Gemeinderot Valentia Surz l. r. Aušus. durch mich Valentia Ubler sledi pečat z napisom Sigilli der Gemeinde Rakek. Zdaj naj pa še kdo trdi, da je bila novodobna šola potrebna!

— (Bralno društvo v Kapeli pri Radgoni) priredi v nedeljo, 30. t. m., v gostilnici pri R. Horvatu veselico s tamburanjem in petjem. Začetek ob 3. uri popoludne; vstopnina 20 kr. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— (Nemška preširnost na dunajskem vseučilišču) Piše se nam: Načelniki nemškonarodnih burševskih društev so bili včera; pri vseučiliškem rektorju s prošnjo, naj jim prepusti kako vseučiliščno dvorano, da priredi v nji protesten shod radi vladne prepovedi, tičoče se praških burševskih znakov. Zajedno pa so se burši pritožili, češ, da jih Čehi in Slovani izzivajo s tem, da govoré v avli glasno češko in drugače slovansko, ter da nabijajo na deske oglase v slovanskih jezikih. Rektor Toldt jih je radi slovanskih oglasov zavrnil, molčal pa je glede „izzivanja“ Slovanov; zato sklepamo, da je rektor istega mnenja, da je glasno govorjenje Čehov, Slovencev, Hrvatov in Srbov na dunajskem vseučilišču nedopustno. Radovedni smo, kako odgovoré Slovani na tako burševsko preširnost!

— (Razpisane službe) Tri mesta davarskih oficijalov, oziroma kontrolorov v okrožju finančnega ravnateljstva v Ljubljani in v X. činovnem razredu z obvezno službene kavcije. Prošnje z dokazi zmožnosti obeh deželnih jezikov tekomo 4 tednov pri predsedstvu finančnega ravnateljstva v Ljubljani. — Mesto kancelijskega oficiala pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani v X., oziroma kanceliščno mesto v XI. razredu. — Pri c. kr. okr. sodišču v Celju mesto jetničarskega nadzornika in mesto sluge. Prošnje do 16. februarja t. l. pri okr. sod. predsedstvu v Celju. — Pri okr. glavarstvu v Kamniku s 1. februarjem t. l. mesto diurnista z mesečno plačo 30 gld. Prošnje čim preje. — Na jednorazrednici v Dragi mesto učitelja voditelja v III. plač. razredu z voditeljsko prilogjo 30 gld. in s stanovanjem. Prošnje do 20. februarju t. l. pri okr. glavarstu v Kočevju.

— (Življenje) Od 1500 miljonov zemljanov, umira jih na leto 33.033.033, ali pa 91.874 na dan, ali pa 3730 vsako uro, kar pride na vsako minuto po 60 in na vsako drugo minuto po 61. Skoro jednak je število umrlih moškega in ženskega spola. Trajnost dobe srednjega življenja je 33 let. Četrtnika rojenih umrje, predno dosežejo 15 let. Od 1000 ljudij doživlja le jeden 100 let, od 100 ljudij jih doseže 6 po 65 let in le jeden mej 500 učaka 80 let.

— (Igra ljubezni) Ljubezenski roman pariske princesinje Chimay s ciganom Rigojem je pro-

vzročil mnogo strmenja in klepetanja, in vendar je dokazal ta slučaj že starodavno resnico: prava ljubezen se ne meni niti za starost, niti za stan, niti za vero, niti za narodnost. Princessinja Chimay nastopa sedaj v tingl-tanglih ter predstavlja „žive slike“, pri katerih je taleta nepotrebnata pritiklina, cigan Rigo pa dirigira cigansko kapelo. Sličen slučaj se je dogodil v Gradcu. Tam je ušla nekemu malemu gostilničarju žena; gostilničar se je iz žalosti hotel zastrupiti, a rešili so ga. Na to je prodal gostilnico ter postal marker v velikem hotelu na Primorskem. Ta je prišla lepa in bogata ruská kneginja, se zaljubila v markerja ter ga vzela stalno k sebi. Odpotovala sta v solnčno Italijo, kjer jima cveto najbujnejše rože ljubezenske sreče.

* (Nesreča v rovu) Iz Bruselja poročajo, da se je v bližnjem rovu, kjer kopljejo premog, ponosrečilo petnajst delavcev. Ko so jih nameči potegnili navzgor, se je vrv utrgala, vsi so padli nazaj v jamo ter bili na mestu mrtvi.

* (Kraljevska hči — beradio.) Hči bivših kraljev d homedskih, Bahanzia, je prišla nedavno pro i večeru v Rouen, kjer je mestni odbor prosila podprt re. Prišla je iz Bruselja, kamor jo je menda prpeljala večja zamorska tripla k razstavi. Ballo Bahanz řeje 23 let ter je hči ujetega zamorskega kralja.

* (Zaradi tatvine prašičev ubit.) V poslednjem času je bilo v Little Rocku farmerjem ukradenih nekaj prašičev. Na sumu so imeli starega zamorca in ga končno res zasacili, ki je namečaval odgnati prašiča. Zvezali so starca vlekli do njegove hiše, tam ga obesili na vrata in vedrat ustrelili v njegovo telo. Truplo so pustili vseči in nanje pritrtili listek v svarilo tatovom. Tako se kazoujejo tatovi v Ameriki.

* (V New Yorku) je prijela policija minolo leto 107489 osob, to je 90 771 moških in 16 718 žensk. Mej zaprtimi je bilo prijetih zaradi napada 5724 moških in 423 žensk; zaradi pisanosti in nepravne vede 22 577 moških, 5645 žensk; zaradi uloma 750 moških, 11 žensk; radi velike tatvine 1592 moških, 365 žensk; radi igralnic in zloglasnih hiš 560 moških, 398 žensk; radi blaznosti 402 moških, 218 žensk; radi male tatvine 3347 moških, 482 žensk; radi slabe vede 16 664 moških, 6248 žensk; radi pretepanja 5881 moških in 705 žensk ter mnogo drugih radi lepotičnin in prestopkov.

Darila:

Podporno društvo za slovenske visokošole v Gradiči. IV. izkaz: 100 gld ustanovne je daroval g. dr. Žižek, zdravnik v Gradiči; vrednostni papir (100 gld). (List hipoteczny. Sery A. št. 0.573 c. k. uprzew. gal. Akcyjny bank hipoteczny), volilo bivšega župnika in gimnazijalnega profesorja g. Florijana Kleineta; 25 gld. g. dr. Iv. Mil. Hribar v Ljubljani; 15 gld. Slovenski klub v Celovci; 10 gld. g. dr. Gregor Krek, c. kr. vseučiliščni profesor v Gradiči (drugi ob ok ustanovnine); po 5 gld. so darovali: g. dr. B. Ipavc, zdravnik v Gradiči (drugi obrok ustanovnine); g. dr. Iv. Rudolf, odvetnik v Konjicah; g. Simon Rutar, c. kr. profesor v Ljubljani; g. dr. Anton Tschamer, zdravnik v Gradiči; 3 gld. g. dr. Viktor Globočnik, c. kr. notar in dež. poslanec v Kranji; 2 gld. g. Anton Božič, župan in posestnik v Radoslavcih pri Ljutomeru; 2 gld. za razne stroške g. prof. dr. Krek.

— Odbor izreka vsem podpiralcem najpričrnejšo zahvalo in prosi, naj še v prihodnje imenovanemu društvu naklonjen ostane o. — Odbor je imel do zdaj tri seje in je dovolil 36 podpor v znesku 188 gld.

Za spodnještajerski jubilejski zaklad so nadalje darovali sl. trg možirski 100 kron; sl. hranilnica in posojilnica v Ljubnem 20 kron; sl. posojilnica v Možirji 200 kron.

Zahvala. Predsedstveni tajnik gosp. Evgen Lah, je poslal te dve vodstvu II. mestne deške ljudske šole mnogo zanimivih knjig, da jih uvrsti v učiteljsko ročno knjižnico te šole. S tem svojim činom se je pokazal pravega prijatelja šole in učiteljev.

Knjizevnost.

— Nača monarhija. Avstrijske kronovine ob času 50letnega jubileja vlade Njega Velikanstva cesarja Frana Josipa I. Izdaja Julij Lavrenčič. Založil Jurij Szelinski na Dunaju I. Stefansplatz 6 Kompletno v 24 snopičih à 1 krona. — S 13. snopčem tega krasnega dela se začenja II. del celega podjetja, prinašajočega v posamičnih snopičih po 12 stranih slik in sličic in 2 stranic tekata v češkem, poljskem, italijanskem in nemškem jeziku. 13. snopč prinaša slike in popis avstrijskega prestolnega mesta, Dunaja ter obsegata vsebino: Sv. Štefana cerkev (znotraj in zunaj), Graben (2 slike), Ring (4 slike), vseučilišče z Liebenbergovim spominkom, Schwarzenbergov trg, narodni vrt in Kursalon v mestnem parku, dvorna opera in pogled v Koroslico, narodno in Raimundovo gledališče, hiša umetnikov, palača muzikaličnega društva, Albrechtov vodnjak, Belvedere (2 slike) in topnčarski arzenal. Tekst je oskrbel dunajski pisatelj Ernest Keiter. Tudi 14. napis se bo pečal samo z Dunajem. Za prvi del so izšle krasne platnice à 2 gld.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 25. januvarja. V dnešnji seji deželnega zborna je stavljal nemški nacijonslec Richter predlog, s katerim dež. zbor zahteva odpravo jezikovnih naredb.

Dunaj 25. januvarja. Dvorni svetnik profesor Randa na dunajski tehniki je imenovan vitezom.

Dunaj 25. januvarja. Uradni list sporoča na podlagi § 14, cesarsko naredbo, da je za kraje, ki so imeli za l. 1897 provizorno do voljene zemljiškodavne odpise, iznova izračunati škodo, katero so imeli radi ujm.

Praga 25. januvarja. Češki deželni poslanec Pinkas je pozval poslanca Wolfa na dvobojo, ker je Wolf dejal, da so Čehi "eine Nation von Polizeiknechten". Dvoboj se bo vrnil jutri na sablje. Pogoji so tako teški. Pinkas zahteva, da traja dvobojo tako dolgo, da postane jeden izmej dvobojevnikov nezmožen za nadaljevanje boja.

Praga 25. januvarja. Nemški listi raznašajo tendencije stvari o dvoboju Wolf Pinkas. Priovedujejo, da so Čehi dra. Pinkas, koj, ko se je sestreljil dež. zbor, pridobili za to, da pri prvi priliki pozove Wolfa na dvobojo. Pinkas je znamenit sabljač, vendar tega skušajo Wolfove priče izposlovati, da bi se za ta dvobojo določilo drugo orožje, ne sablje.

Carigrad 25. januvarja. Sultan je vzpel v slavnostni avdijenciji grškega poslanika Maurocordatisa, kateri je že prevzel svoje mesto. S tem je obnovljena diplomatska zveza med Turčijo in Grško.

Pariz 25. januvarja. Emile Zola zahteva, da se poklicajo k njegovi porotni obravnavi, ki se bo vrnila že početkom srečana, 104 priče. Mej temi so trije generali, bivši francoski predsednik Casimir Perier, dva ministra, več diplomatov, senator Scheurer-Kestner in socialistični poslanec Jaurès.

Pariz 25. januvarja. Generalni prokurator je zahteval dovoljenja, da sme sodno preganjati poslanca Bernisa in Gerault-Richarda zaradi pretepa, kateri sta v soboto provzročila v poslanski zbornici.

Pariz 25. januvarja. V Alžiru je zopet mir. Vojaštvo je zasedlo vse glavne trge in ulice. Radi nemirov je bilo zaprtih 300 oseb, mej temi je 100 že obsojenih.

Narodno-gospodarske stvari.

Državne železnice. Na progi Dunaj-Heb je železničica Lindenbau, katera je bila doslej urejena samo za osobni in prtljažni promet, se je 1. januarija 1898. leta otvorila tudi za tovorni promet v celih vagonih (izjemni žive živali, razstreljiva in lahko unemajoče se stvari). Nakladanje in izkladanje morajo preskrbeti pošiljalci, oziroma prejemniki. Pristojbina se izračuna po daljavi: za Lindenbau — Sandau 8 km, za Lindenbau — Heb 10 km, ja se oddaljenost dobi na ta način, da se daljavi do drugih postaj prišteje 8, oziroma 10 km. — Lokalna železnica Zell ob jezeru — Krimml (Pinigavsko lokalna proga) se je 2. januarija 1898. otvorila za osebni, prtljažni in tovorni promet. Obrat vodi c. k. ravnateljstvo drž. žel. v Inomostu. Službena mesta na tej progi izdajajo vozne listke samo za lokalni promet ustrešni postajo Zell ob jezeru, katera veže to železnico z drugimi. Postaje so odprte za ves promet, postajalička le za osebni in prtljažni promet, pri prometu od postajalička se plačujejo pristojbine naknadno, a prtljaga se od postajalička do postajalička sploh ne pošilja. Na postajaličib, kjer ni žel. funkcionar, ni dovoljeno pretrgati vožnjo. Ekspresno se na tej progi nič ne pošilja. Promet z razstreljivi je izključen.

Išče se

da takoj nastopi službo v večjem parnem žagarskem podjetju na Gorenjem Avstrijskem, v ugodni legi, spremen, posebno v žagarskem poslu popolnoma izurjen in več

žagarski mojster

ki ima poleg žagarskega obrta, katerega temeljito poznanje je glavna stvar, tudí primerno znanje v žagini monterski stroki. Ponudbe naj se s prilogom spričeval (v prepisu) o dosedanjem službovanju kar prej možno pošljijo pod št. "Z. V. 33" na razprodajalnico časopisov v Pragi, Prikop (Zeitungverschleiss, Graben) 33. (135)

Dobro domačje zdravilo. Mej domačimi zdravili, ki se kot boledine lajujoce in hladilno masilo uporabljajo pri prehlajenjih, savašnje prvo mesto v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. Cena je niska: 40 nov., 70 nov. in 1 gld. steklenica; vsako steklenico je spoznati po znanem rudečem sidru.

Iz uradnega lista.

Invršilne ali ekskluzivne dražbe: Janeza Deloča posestvo v Knežaku, cenjeno 300 gld., in Adama Kalčiča zemljišče v Baču, (ponovljeno), oba dne 28. januaria v 28. februarju v Ilirske Bistrici.

V zapuščino Andreja Narobe spadajoče posestvo v Hotemožah cenjeno 3445 gld., in Franca Žagarja posestvo v Velenovem, cenjeno 161 gld., oba dne 28. januaria in 4. marca v Kraju.

Miha Modrijana posestvo v Rovtah, cenjeno 5215 gld., dne 29. januaria in 19. februarja v Logatcu.

Než Bradeška zemljišče v Rovtah cenjeno 1808 gld., dne 29. januaria in 28. februarja v Logatcu.

Tomaža Ježeka posestvo v Spod. Gameljnih, cenjeno 8492 gld. in Marje Dermastija posestvo v Sostrem, cenjeno 6360 gld., oba dne 29. januaria in 5. marca v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. januaria: Marija Marovt, delavka, 70 let, Opekarška cesta št. 22, ostarela.

Dne 23. januaria: France Zubukovec, tesar, 30 let, Vodmat št. 73, jetika.

Dne 24. januaria: Antonija Eber, vrtnarjeva hči, 7 mes, Domobraska cesta št. 4.

V deželnih bolnicah:

Dne 22. januaria: Ivan Žnidaršič, ogljar, 37 let, mrtvoud.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Januarij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padača v mm. v 24 urah
24.	9. sveder	786.2	-0.2	sr. jug	jasno	0.0
25.	7. sijutra	742.8	-2.2	sr. vzhod	oblačno	0.0
.	2. popol.	744.7	-1.7	sr. jvzh.	pol. obl.	0.0

Srednja včerajšnja temperatura 0.0°, za 21° nad normalom.

Dunajska borza

dne 25. januaria 1898.

Skupni državni dolg v notah	102	gld. 45	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	45	
Avtrijska zlata renta	121	90	
Avtrijska krona renta 4%	102	85	
Ogerska zlata renta 4%	121	15	
Ogerska krona renta 4%	99	35	
Avstro-ogrske bančne delnice	932	—	
Kreditne delnice	356	60	
London vista	119	90	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	75	
10 mark	11	75	
10 frankov	9	53	
italijanski bankovci	45	40	
C. kr. cekinci	5	68	

Dne 24. januaria 1897.

1% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	162	gld. 25	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	189	25	
Dunavske reg. srečke 5%, po 100 gld.	130	—	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2%, zisti zast. listi	98	60	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	161	—	
Ljubljanske srečke	22	75	
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	25	
Kreditne srečke po 100 gld.	198	50	
Tramway-istr. velj. 170 gld. a. v.	458	—	
Papirnatи rubelj	1	27 1/4	

POZORI

I. številke letnika 1897 "Ljubljanskega Zvona" se kupijo.

Upravništvo.

Išče se gostilna

v načaju na dobrem kraju in pod tako ugodnimi pogoji v Ljubljani.

Pismene ponudbe pod "gostilna" na upravništvo "Slov. Naroda". (137-8)

Drvvarji

kateri tudi oglije žgati znajo, dobé za več let službo in dobro plačo.

Kje? pove upravništvo "Slov. Nar.". (73-8)

VIZITNICE

priporoča Národná Tiskárna.

Srečke za princa Evgena spomenik.

Žrebanje

11. februarja.

Glavni dobitek:

75.000 krov.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

Lastnina in tisk "Národné Tiskárne".

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dan 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Prega čez Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj via Amstetten, iz Lipskega, Prague, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyr, Aussee, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabel. — Ob 9. uri 6 m. zvèder osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabel. — Prega je Novega mestna in v Kočevju. — Ob 8. uri 19 m. zjutraj mestni vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoludne mestni vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvèder mestni vlak. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kranj. — Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. zvèder. — Prikaz v Ljubljano d. k. v Kranj. — Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoludne, ob 6. uri 20 m. zvèder. (17-19)

Na Dolenjskem se dve veliki prodajalnici

popolnoma urejeni za špecijsko, oziroma mešano blago, na dobrem glasu stojedi, radi preselitve v lastno hišo z 1. marcem 1898. I. oddasti. — Piamena vprašanja, vzprejema z prijaznosti do 1. februarja t. l. pod štev. 100 "upravništvo Slov. Naroda". (102-7)

Posojilnica za Sodražico ter okolico

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

VABILo

rednemu občnemu zboru

za 1897. I.

V nedeljo dne 6. februarja 1898 ob 3. uri popoludne v uradni sobi v Sodražici

z nastopnim dne